

KEHITYSPOLIITTISEN
TOIMIKUNNAN
STRATEGIA

2 0 2 4 - 2 0 3 0

KEHITYSPOLIITTINEN
TOIMIKUNTA

1. KPT:N TARKOITUS JA TEHTÄVÄT

Kehityspoliittinen toimikunta (KPT) on parlamentaarisesti ja yhteiskunnallisesti edustava kehityspolitiikan neuvoo-antava elin, jonka tarkoituksena on kehityspolitiikan vaikuttavuuden vahvistaminen ja kehityspoliittisen vuoropuhelun edistäminen.¹

Kehityspolitiikka on erottamaton osa Suomen ihmisoikeus- ja arvoperustaisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja taloudellisten ulkosuhteiden muodostamaa kokonaisuutta, jolla tähdätään turvallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseen kansainvälisen yhteistyön keinoin. Kehitysyhteistyön kansainvälisesti sovittuna päämääränä on köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen.

Kehityspolitiikalla tarkoitetaan johdonmukaista toimintaa kaikilla niillä kansainvälisen yhteistyön ja kansallisen politiikan lohkoilla, joilla vaikutetaan kehittyvien maiden asemaan. Suomi on sitoutunut YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030:n tavoitteiden saavuttamiseen sekä kotimaassa että kansainvälisessä yhteistyössä. Suomen kehitysyhteistyö tukee tätä sitoumusta. Kehityspolitiikka on ihmisoikeusperustaista. Puolueeton ja tasapuolinen humanitaarinen apu on sen itsenäinen osa.

Kehityspolitiikalla tavoitellaan sellaisia laajempia yhteiskunnallisia vaikutuksia, jotka tukevat kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista kehittyvissä maissa, vähentäen samalla kehittyvien maiden poliittista ja taloudellista riippuvuutta ulkovalloista. Suomen kehityspolitiikan lähtökohtana on vahvistaa kehittyvien maiden omaa toimintakykyä sekä vastuuta ja valmiuksia huolehtia itse omasta hyvinvoinnistaan ja turvallisuudestaan.

Suomen kehityspolitiikan tavoitteiden edistymistä ja tuloksia mitataan, seurataan ja analysoidaan systemaattisesti. Tulostietoa kerätään kaikista eri yhteistyömuodoista. Vaikuttavuus ja tuloksellisuus edellyttävät pitkäjänteisyyttä ja johdonmukaisuutta, kykyä reagoida kehityspolitiikkaa koskeviin muutoksiin sekä resurssien

¹ Asetus Kehityspoliittisesta toimikunnasta UM/2019/168.

keskittämistä tärkeimpien tavoitteiden taakse. Samoin tärkeää on kyky reagoida mahdollisiin väärinkäyttöihin nopeasti ja tehokkaasti.

Toimintamme pohjaa valtioneuvoston asetukseen (UM/2019/168), joka toimii strategiamme perustana. Asetuksen myötä KPT:llä on aiempaa vakaampi ja riippumattomampi asema, jonka jatkuvuus on turvattu. Toimikunta tarjoaa myös mallia kansainvälisesti, miten kehityspoliitikkaa edistetään avoimesti ja osallistavasti.

TOIMIKUNNAN TEHTÄVÄNÄ ON:

1. muodostaa puolueiden ja sidosryhmien yhteistä näkemystä kehityspoliitikan ajankohtaisista kysymyksistä;
2. seurata ja analysoida Suomen kehityspoliittisten linjausten ja Suomen kansainvälisten sitoumusten toteutumista;
3. edistää kestäväää kehitystä tukevaa päätöksentekoa kehitysmaiden tilanteeseen vaikuttavilla poliittikalohkoilla;
4. tehdä suosituksia valtioneuvostolle kehityspoliitikan suunnittelusta ja toimeenpanosta;
5. tehdä tunnetuksi kehityspoliitikan ajankohtaisia kysymyksiä.

Yhteisen strategiamme tarkoitus on palvella näiden tehtävien toteuttamista ja toiminnan ohjattavuutta nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Kestäväää kehitystä edistetään ja kehityspoliitikkaa tehdään nyt ja tulevaisuudessa geopolitiisesti jännitteisemmässä ja epävakaaammassa toimintaympäristössä. Sitä määrittävät kasvavat turvallisuusuhkat, lisääntynyt geopoliittinen kilpailu ja vastakkainasettelu, ilmastonmuutoksen ja luontokadon kaltaiset koko ihmiskuntaa koskevat ongelmat sekä teknologinen kehitys. Lisäksi kansainvälistä toimintaympäristöä leimaa demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen haastaminen sekä kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän lisääntyvä kyseenalaistaminen. Siksi on yhä tärkeämpää katsoa tulevaisuuteen ja pystyä ennakoimaan kehityspoliitikkaan ja kestäväään kehitykseen kohdistuvia muutoksia kansainvälisesti ja kansallisesti. Tämä vaikuttaa myös kehityspoliitikan ja KPT:n rooleihin.

2. KPT:N MISSIO:

Johdonmukaista kehityspolitiikkaa osana Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa

KPT:n missio tiivistää ja päivittää toimikunnan puheenjohtajiston, jäsenistön ja sihteeristön käsityksen toimikunnan roolista suhteessa meille määrättyihin tehtäviin ja vahvistaa sitoutumistamme.

**OLEMME MÄÄRITELLEET YHTEISEN
MISSIONME SEURAAVASTI:**

Vuoropuhelua, yhteistä näkemystä ja neuvonantoa – jotta Suomi toteuttaa johdonmukaista kehityspolitiikkaa osana ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa ja edistää globaalia kestävää kehitystä.

3. KPT:N VISIO:

Kehityspolitiikan tunnustettu ja arvostettu toimija

Visiomme on Kehityspoliittisen toimikunnan pitkän aikavälin tavoite. Se kuvaa, millaiseksi me KPT:n jäsenet haluamme toimikunnan kehittyvän ja millainen sen toivottu tulevaisuus on.

YHTEISESSÄ VISIOSSAMME:

KPT on vaikuttava ja yhteiskunnallisesti arvostettu toimija, joka kykenee vaikuttamaan Suomen kehityspolitiikkaan ja edistämään siihen liittyvää keskustelua. KPT tuo yhteen laaja-alaista osaamista päätöksenteon tueksi, muodostaa yhteisiä kantoja ja tuottaa lisäarvoa toimialallaan.

4. STRATEGISET VALINNAT JA TAVOITEALUEET

Strategiset tavoitealueemme ovat kaudella 2024–2030 merkittäviä, toimikuntamme asetusta tarkentavia asiakokonaisuuksia, joiden tarkoitus on lisätä KPT:n toiminnan pitkäjänteisyyttä ja vaikuttavuutta sekä kehityspolitiikan painoarvoa. Näitä tavoitealueita on kolme ja ne perustuvat KPT:n asetuksen ja asettamispäätöksen määrittelemään toimikunnan tarkoitukseen ja tehtäviin. Ensimmäinen alue liittyy toimikuntamme työn merkittävyyden ja vaikuttavuuden lisäämiseen. Se luo pohjaa onnistumiselle myös muissa tavoitealueissa. Toinen alue keskittyy kehityspolitiikan integroimiseen Suomen ulkopolitiikkaan ja taloudellisiin ulkosuhteisiin ja globaalin kestävän kehityksen edistämiseen. Kolmannen alueen keskiössä ovat kehityspolitiikan pitkäjänteisyys, tuloksellisuus ja resurssit.²

Asetuksensa mukaan KPT edistää eduskuntapuolueiden sekä sidos- ja intressiryhmien yhteistyötä ja vuoropuhelua sekä yhteisen näkemyksen muodostamista Suomen kehityspolitiikasta. Toimikunta seuraa YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030:n, Pariisin ilmastopöytäkirjan ja muiden velvoittavien sopimusten ja kehityspolitiikkaa ohjaavien sitoumusten toimeenpanoa sekä kehityspolitiikkaan vaikuttavien hallitusohjelman kirjausten toimeenpanoa. Lisäksi KPT edistää kestävästä kehityksestä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta.

Tavoitteiden saavuttamiseksi toimikunta tarjoaa foorumin kehityspoliittiselle keskustelulle, tiedonvaihdon, erilaisille

2 Valintojen taustalla on KPT:n asetusta, KPT:n nykytila ja tulevaisuus arvio (2023) sekä osallistavaa työpajatyöskentelyä liittyen KPT:n vahvuuksiin ja heikkouksiin sekä kehityspolitiikkaan vaikuttaviin kansainvälisiin ja kansallisiin murroksiin.

kehitysyhteistyöstä tehdyille arvioinneille sekä yhteiselle kannanmuodostukselle. Toimikunta seuraa ja analysoi Suomen kehityspoliittikan toteutumista ja pyrkii vaikuttamaan erityisesti kehityspoliitikasta käytävään eduskuntakeskusteluun. Kehityspoliittinen toimikunta antaa lausuntoja ja suosituksia merkittävistä kehityspoliittikkaan vaikuttavista esityksistä valtioneuvostolle, poliittisille päätöksentekijöille sekä laajemmalle yleisölle.

Toimikunta valitsee strategisille tavoitealueille KPT:n työohjelmissa nelivuotista toimikautta koskevat konkreettiset teemat, toimet, tavoitteet ja seurantamekanismit. Tavoitealueiden sisällä toimikuntien työohjelmissa tehtävät valinnat suhteutetaan toimikunnan käytössä oleviin resursseihin. Valinnat painottuvat kehityspoliittikan kannalta merkittävimpiin kysymyksiin. Työohjelmat huomioivat myös KPT:n toimikauden asettamiskirjeen ulkoministeriön toimikunnalle esittämät tehtävät sekä eduskunnan ja valtionhallinnon tarpeet. Toimikuntaan itseensä liittyviä tavoitteita edistetään rinnakkain muiden tavoitealueiden kanssa ja vahvistetaan toinen toisiaan. Kustakin tavoitealueesta toimikunnan jäsenet valitsevat yhden tai kaksi pääteemaa, joihin keskitytään toimintavuoden ajan.

*Toimikunta valitsee
strategisille tavoitealueille
KPT:n työohjelmissa
nelivuotista toimikautta
koskevat konkreettiset
teemat, toimet, tavoitteet
ja seurantamekanismit.*

KPT:n strategiset tavoitealueet

STRATEGINEN TAVOITEALUE 1: KPT:n aseman vahvistaminen

KPT:n vaikuttavuuden vahvistamiseksi toimimme seuraavasti:

- a) KPT puhuu ulospäin yhdellä äänellä ja viestii yhtenäisesti. Sen jäsenet pyrkivät aktiivisesti edistämään kehityspoliittista keskustelua ja viestimään yhteistä näkemystä omissa verkostoissaan ja omassa vaikuttamistyössään.
- b) KPT:n asemaa neuvoo-antavana elimenä vahvistetaan tuomalla yhteen laaja-alaista asiantuntemusta ja tarjoamalla yhteistä näkemystä poliittisesti merkittäviin kehityspoliitiikan kysymyksiin.
- c) Poliittisten päätöksentekijöiden, erityisesti parlamentaaristen ryhmien, aktiivisuutta ja roolia kasvatetaan toimikunnan työssä, jotta toimikunnan tunnettuus ja työn hyödynnettävyys kasvavat. Parlamentaarisen painoarvon kasvu vahvistaa puolestaan KPT:n asemaa.

KPT kokoaa yhteen laaja-alaisen asiantuntemuksen ja muodostaa yhteisiä näkemyksiä pitkäjänteisen ja johdonmukaisen kehityspoliitiikan perustaksi. Aktiivinen vuorovaikutus ministereiden (kabinettien), eduskunnan valiokuntien ja eduskuntaryhmien kanssa on keskeistä. Eduskuntaryhmien sitouttamista KPT:n työohjelman suunnitteluun ja toimikunnan tiedottamiseen vahvistetaan. KPT:n työohjelmat ovat toimikunnan täysistunnon eli laajan jäsenkokoontalon yhteisesti hyväksymiä.

STRATEGINEN TAVOITEALUE 2:

Suomen kansainvälisten sitoumusten mukaisen kehityspolitiikan johdonmukainen integroiminen Suomen ulkosuhteisiin ja globaalin kestävän kehityksen edistämiseen.

Tavoitealueella toteutetaan KPT:n asetuksessa annettuja tehtäviä kehityspolitiikan vaikuttavuuden vahvistamiseksi eri ulko- ja kauppapolitiikan alueilla ja kestävän kehityksen edistämiseksi eri politiikkaloikoilla keskittyen merkittävimpiin kysymyksiin. Lisäksi sen puitteissa KPT seuraa ja analysoi Suomen kehityspoliittisten linjausten ja kansainvälisten sitoumusten toteutumista sekä antaa suosituksia.

- a) ***Kehityspolitiikan ja ulko- ja turvallisuuspolitiikan kytkökset:*** KPT valitsee kussakin toimikausittaisessa työohjelmassaan 1–2 keskeisintä kehityspolitiikan ja kestävän kehityksen kannalta merkittävintä ulko- ja turvallisuuspolitiikan kysymystä, joihin haetaan tietopohjaisesti yhteinen kanta sekä suositukset ja joita KPT edistää strategisesti.
- b) ***Kehityspolitiikan ja taloudellisten ulkosuhteiden kytkökset:*** vastaavasti KPT valitsee 1–2 talouden ja kestävän kehityksen yhteyksiä koskevaa keskeistä teemaa/kysymystä, joihin haetaan tietopohjaisesti yhteinen kanta sekä suositukset ja joita KPT edistää strategisesti.
- c) ***Globaalin kestävän kehityksen edistäminen ja kansainvälisten sopimusten toimeenpanon monitorointi:*** KPT seuraa yhdessä Kestävän kehityksen toimikunnan kanssa YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030:n toimeenpanoa ja valitsee lisäksi 1–2 Pariisin ilmastopöytäkirjan ja muiden Suomea velvoittaviin sopimuksiin ja sitoumuksiin liittyvää kysymystä toimikunnan käsittelyyn.

STRATEGINEN TAVOITEALUE 3: Kehityspolitiikan pitkäjänteisyys, tuloksellisuus ja resurssit

Tavoitealueella KPT vahvistaa kehityspolitiikan vaikuttavuuden edellyttämiä toimintatapoja ja resursseja eri lähteistä. Samalla KPT edistää kehityspolitiikan johdonmukaisuutta, laatua ja tuloksellisuutta, jotka ovat kehityspolitiikan vaikuttavuuden perusta. Tavoitealue kytkeytyy myös Suomen kansallisten ja kansainvälisten sitoumusten seurantaan ja suositustenantoon.

- a) **Kehitysyhteistyön prioriteettialueiden seuranta:** KPT seuraa kehitysyhteistyön prioriteettien edistymistä hallituskausittain ml. tuloksellisuus ja resurssien kohdentaminen.
- b) **Hyvän kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun periaatteet:** KPT lisää tietoisuutta ja seuraa kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun periaatteiden toteutumista. Laadun ja tuloksen varmistamiseksi muuttuvassa kansainvälisessä tilanteessa on osattava kehittää uusia toimintatapoja. KPT jatkaa työtään humanitaarisen avun, kehitysyhteistyön ja rauhanrakentamisen välisen yhteistyön (nk. kolmoisneksuksen) vahvistamiseksi.
- c) **Kehityspolitiikan resurssit:** KPT käy keskustelua Suomen julkisen ja yksityisen kehitysrahoituksen (sekä näiden yhdistelmien) vahvistamiseksi kansainvälisten sitoumusten mukaisesti. KPT painottaa resurssien tehokasta käyttöä sekä kehitysavun tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta.
- d) **Muiden politiikka-alojen myönteisten vaikutusten vahvistaminen osana Suomen kansallista kestävän kehityksen toimeenpanoa** (ml. EU-taso) yhteistyössä Kestävän kehityksen toimikunnan kanssa.

KPT:n toiminta tavoitealueilla

Kehityspoliittisen toimikunnan vahvuus on sen jäsenistö, joka edustaa mahdollisimman laajasti eduskuntapuolueita sekä kehityspolitiikan kannalta keskeisiä sidosryhmiä. Jäsenissä on huomioitu hallituskauden strategisia painopisteitä edustavat sidosryhmät.

Parlamentaarinen edustus sekä laaja kirjo sidosryhmiä muodostavat tilan, jossa voidaan muodostaa yhteisiä kantoja ja kasvattaa monialaista asiantuntemusta ja vuorovaikutusta. Vuorovaikutukseen liittyvät oleellisesti myös yhteisen ymmärryksen ja kehityspoliittisen asiantuntijuuden lisääminen. Kehityspoliittisen toimikunnan keskeisiä toimintaperiaatteita ovat myös pyrkimys yhteiseen kannanmuodostukseen, tietoperustaisuus sekä avoimuus ja toiminnan julkisuus.

KPT:n neuvonanto-, seuranta- ja vaikuttamistyössä huomioimme systemaattisesti Suomen kansainväliset sitoumukset sekä ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltiokehityksen, sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteet.

Työn keskiössä ovat hallitusohjelmatyö ja hallitusohjelman toimeenpanon seuranta, vaikuttaminen selontekoihin ja keskeisiin ohjeistuksiin. KPT:n täysistuntojen ajankohtaisaiheiden valinnassa huomioidaan erityisesti eduskunnan tietotarpeet.

Yhteisiä kantoja jalkautetaan ja viestitään yhdessä. Tähän yhteistyöhön osallistuvat puheenjohtajat, sihteeristö, jäsenet, jäsenorganisaatiot ja näiden verkostot. Lisäksi KPT osallistuu kuulemisiin ja lausuntoprosesseihin. KPT hyödyntää mahdollisimman pitkälle olemassa olevaa tietoperustaista materiaalia (ml. ulkoministeriön evaluointeja ja näiden suosituksia). KPT lisää näkyvyyttään erilaisin ajankohtaisin yleisötilaisuuksin.

Viestinnän avulla haetaan ennen muuta vaikuttavuutta KPT:n kannoille. KPT:n viestinnän tärkeimmät kohderyhmät ovat päättäjät, media ja toimittajat sekä muut yhteiskunnalliset vaikuttajat. Tärkeimmistä kannanotoista ja julkaisuista tehdään tiedotteita, joita hyödynnetään KPT:n keskeisten kohderyhmien saavuttamiseksi eri kanavia pitkin. Tiedotteita ja tietoa KPT:n toiminnasta levitetään myös sosiaalisessa mediassa. KPT:n verkkosivut ovat keskeinen viestintäkanava ja julkaisukanava eri kohderyhmiä varten.

Kehityspoliittisen toimikunnan vahvuus on sen jäsenistö, joka edustaa mahdollisimman laajasti eduskuntapuolueita sekä kehityspolitiikan kannalta keskeisiä sidosryhmiä.

5. STRATEGIAKAUSI JA STRATEGIAN PÄIVITYS

Kehityspoliittisen toimikunnan strategiakausi kattaa ajanjakson 2024–2030. Tämä aikajänne tukee KPT:n toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua ja on linjassa kehityspolitiikkaa keskeisesti ohjaavan Agenda 2030:n sekä Suomen Kestävän kehityksen toimikunnan strategiakauden kanssa. Strategian puolivälitarkastelu on suunniteltu vuoden 2028 alkuun. Strategia on kuitenkin elävä asiakirja, jota voidaan päivittää tarpeen vaatiessa KPT:n työvaliokunnan päätöksellä.

